Bewaren:

VORM

UITGAVE VAN DE VAKBOND LEERKRACHTEN ARUBA

JAARGANG 2 NUMMER 1 JANUARI 1971

INHOUD

Kopy voor het volgend nummer uiterlijk 25 januari inleveren bij de redactie.

VAN DE REDACTIE

In een geheel nieuw jasje ligt hier voor U ons eigen V.L.A.-blad. Het ontwerp van de voorkant en de naam zijn van de hand van de heer J. Strick, voor de oud-St. Thomasleden geen onbekende. Onze gelukwensen hierbij aan de heer Strick met zijn uitverkoren ontwerp. Laat dit echter voor andere leden die een tekening willen plaatsen geen beletsel zijn om hun producten in te zenden bij de redactie. Hoe meer tekeningen hoe liever. Het maakt uw blad alleen maar aantrekkelijker, en het geeft de heer Strick gelegenheid ook eens een maandje uit te rusten.

Ons blad komt onder een eigen redactie uit en het is de bedoeling dat zeer binnenkort ook de sekties die nu nog geen vertegenwoordiger in de redactie hebben, te weten Mavo en BLO, ook iemand zullen vinden, zodat in de redactie alle sekties en dus alle leden vertegenwoordigd zullen zijn.

Deze redactie hoopt en verwacht uw wederwoord in de vorm van opbouwende kritiek, suggesties en uiteraard artikelen.

In overleg met het hoofdbestuur worden er een aantal richtlijnen uitgewerkt inzake de verhouding hoofdbestuur-redactie, die u binnenkort door het hoofdbestuur zullen worden voorgelegd.

Om alvast enigszins daarop vooruit te lopen hierbij enkele puntjes:

1. De verantwoording voor de inhoud van het blad berust bij de redactie, c.q. de hoofdredacteur.
2. Buiten redactionele verantwoording vallen: bestuursmededelingen, ook die onder de rubriek: sektienieuws en ingezonden stukken.
3. Plaatsing van een artikel of ingezonden stuk houdt niet in dat de redactie het met het gestelde eens is.
4. Wij verzoeken u alle voor het blad bestemde kopy voor de sluitingsdatum in te leveren bij een van de redactieleden, danwel toe te zenden aan het redactieadres.
5. Wordt uw artikel c.q. ingezonden stuk niet geplaatst, waarvan U onmiddellijk bericht ontvangt, dan staat u een maand termijn ter beschikking om daartegen bij het hoofdbestuur in beroep te komen.
6. Iets anders is uiteraard dat wij de — hopelijk overstelpende bergen — kopy niet in de om financiële redenen beperkte omvang

van één blad kunnen plaatsen en er misschien niet zo hete hang-ijzers zullen moeten blijven liggen voor een volgende keer. Wat dit betreft begint het al goed en vindt u bij dit blad een stencil met het hele artikel van de heer Dercksen, waarvan het eerste stuk reeds vorig jaar maart werd geplaatst, maar waarvan het grootste gedeelte tot op heden niet verschenen is in druk. Het gehele artikel was te groot om in een blad geplaatst te worden, vandaar deze oplossing.

Dit waren zo enkele punten wat betreft uw kopy (u laat toch zeker wel eens iets van u horen?). Uw artikel mag gesteld zijn in het Nederlands, Papiamento of Engels. Literaire artikelen uiteraard in elke taal, al verzoeken wij u wel om enige clementie met de V.A.D. als u persè Chinese lettertekens e.d. wilt gebruiken.

Schrijft, schrijft veel. Het blad is er voor, maar ook door u. Hebt u misschien ergens iets interessants gelezen, of een goed boek, dat u uw collega's wilt aanbevelen, naar de redactie ermee. Hoe meer hoe liever.

Tenslotte nog een verzoek. Mede door onze adverteerders werd de uitgave van het blad mogelijk. Voor wat hoort wat. U begrijpt wat wij bedoelen. Noemt u dan ook gerust ons blad als bron of aanleiding tot uw aankoop. Zij en wij zijn u er dankbaar voor.

Hoofdredacteur ■

Ons volgend nummer ....

In verband met de eind januari te houden examens B.O.-vakstudie, zal ons volgend nummer in belangrijke mate gewijd worden aan het B.O. Het feit, dat een aantal leerkrachten, veelal bij deze tak van onderwijs werkzaam, zich door studie op dit onderwijs bezinnen, doet de aandacht voor het B.O. opleven. Maar deze tak van onderwijs krijgt nog steeds niet de aandacht, die zij verdient.

Ook binnen ons onderwijs op Aruba wordt haar belangrijkheid onderschat en wordt het B.O. in de meeste gevallen afgedaan met een: „Dat is niets voor mij!"

Weten wij, buiten het B.O. staande, precies welke moeilijkheden men daar ontmoet en hoe deze worden opgevangen? Kennen wij de noden van deze tak van onderwijs? Hebben wij het B.O. de waardering gegeven, die het verdient? Kunnen wij, onderwijskrachten buiten het B.O., meehelpen aan het wegwerken van vooroordelen, die in en buiten ons onderwijs ten aanzien van deze tak van onderwijs bestaan?

Omdat de redactie zich met velen van U bewust is, dat juist het B.O. op de Ned. Antillen een voorname en door allen gewaardeerde plaats in moet nemen, wil zij in het volgend nummer het B.O. onder uw aandacht brengen.

In dit verband heeft de redactie een beroep gedaan op de B.O.-sectie van de V.L.A. aan de samenstelling van dit tweede onderwijsblad te willen meewerken. Daarnaast verzoekt de redactie u, lezer, uw gedachten, ervaringen, verlangens of gefundeerde kritiek kenbaar te maken, op schrift te stellen en bij een der redactieleden in te leveren vóór de sluitingsdatum van kopie-inzending (25 januari a.s.).

Hopelijk kan het onderwijsblad en kunt U, via uw medewerking en deelname aan de discussies in het blad, een bijdrage leveren aan de juiste waardering van het B.O. en deze tak van onderwijs de belangrijke plaats geven, die zij in het geheel van ons onderwijs zeer zeker in moet nemen!

T. v. S. ■

LECTORI SALUTEM

Wanneer ik het herverschijnen van ons bondsblad een mijlpaal in de VLA-geschiedenis noem, dan geloof ik, dat deze uitspraak de mening van een zeer groot gedeelte van de VLA-gemeenschap dekt. Een mijlpaal, mogelijk gemaakt door zeer grote inspanning van het redactieteam bijgestaan door een aantal medewerkers.

Uit eigen ervaring weet U wellicht van verenigingen met een even groot ledenaantal als de VLA, die tevergeefs gepoogd hebben een blad regelmatig te laten verschijnen of van verenigingen wier bondsblad na een korte tijd doodbloedde, doorgaans door kopy-armoede.

Laat ik bij deze de hoop uitspreken, dat ons bondsblad gespaard zal blijven van deze ziekte, zodat u tot in de lengte van dagen iedere maand uw bondsblad gepresenteerd zal blijven krijgen.

Wanneer ik vanaf deze plaats woorden van dank en felicitatie richt tot de redactie, dan spreek ik ongetwijfeld namens alle VLA-leden. Dank zijn wij op dit moment ook verschuldigd aan alle medewerkers die dit nummer hebben helpen realiseren; hieronder vallen behalve de schrijvers van de artikelen, ook onze adverteerders, die vertrouwen in ons hebben gesteld, en de Verenigde Antilliaanse Drukkerijen N.V., die de uiterlijke verzorging voor haar rekening namen.

Over het nut en het belang van een eigen bondsblad hier in extenso uitweiden lijkt mij niet nodig; ik zal volstaan met het benadrukken van ons bondsblad als communicatiemiddel. Communicatie is immers één van de belangrijkste pijlers waarop een gemeenschap als de onze gestoeld dient te zijn. Ons bondsblad moet gezien worden als bevorderaar van de communicatie bij uitstek, wat reden genoeg is om het laten verschijnen ervan te blijven stimuleren.

Dat onze bond niet op alle punten hecht georganiseerd is, is bepaald geen geheim: af en toe doemen de begrenzingen van de oude Arubaanse onderwijsbonden aan de horizon op; verschillen en problemen van levensbeschouwelijke aard zullen blijven bestaan.

Laat ons echter voor wat het bondsblad betreft, blijven trachten de krachten gebundeld te houden, zodat wij terecht kunnen zeggen, dat het VLA-blad een echt openbaar/katholiek/protestants-christelijk/hollands/antilliaans/kleuteronderwijs/basisonderwijs/enz. enz. -blad is; kortom een blad voor het gehele onderwijs.

Bij iedere geboorte of aan het begin van een nieuw jaar is het usance om bepaalde wensen kenbaar te maken, vandaar ook dat ik, tot slot, deze gebeurtenis aangrijp om de volgende wens te uiten: „masha, masha pabien y mi mejor deseonan pa un futuro yen di prosperidad".

P. E. Croes, voorzitter V.L.A. ■

Leden die eventueel iets gelezen hebben dat hen voor de collega's aan te bevelen lijkt, wordt verzocht dit middels een korte bespreking via ons eigen blad kenbaar te maken.

Mededelingen van het hoofdbestuur

Op de algemene ledenvergadering van 26 november j.l. is een opmerking gemaakt omtrent Antillianen die hun beurzen aan het afbetalen zijn, of die binnenkort hieraan moeten beginnen.

Om stappen te kunnen ondernemen in deze, moeten wij over een overzicht beschikken, reden waarom wij u vragen het hoofdbestuur schriftelijk (postbus 180) van informaties te willen voorzien, die ons van dienst kunnen zijn.

Studenten van het 3e leerjaar van de Arubaanse Pedagogische Academie en leerlingen van de examenklas van de opleiding voor kleuterleidsters kunnen aspirantlid worden. Het hoofdbestuur heeft de contributie voor hen vastgesteld op f. 5,— per jaar. Ze ontvangen het bondsblad en alle andere publikaties en kunnen gebruik maken van alle faciliteiten van de V.L.A. Ze hebben echter geen stemrecht.

Willen de leden die hun contributie niet via een machtiging door het schoolbestuur laten inhouden zo vriendelijk zijn om vóór 1 april hun contributie ineens of in gedeelten te voldoen bij de contactpersoon of de penningmeester van hun sektie.

Gehuwde dames die ontslag nemen, betalen 0,4 pro-mille over het werkelijk verdiende salaris. Leden die het eiland voorgoed verlaten, betalen contributie over de op het eiland in dat jaar doorgebrachte periode.
Op 11 of 25 maart a.s. algemene ledenvergadering in het C.C.A. Houdt u deze data alvast vrij. In het volgend nummer volgt de agenda.

Drs. A. F. Vogelzang, Bilderdijkstraat 5, is door het bestuur bereid gevonden de werkzaamheden van de secretaris waar te nemen, in afwachting van de algemene jaarvergadering van de V.L.A. in maart a.s., waarop de leden via een stemming in de gelegenheid worden gesteld Drs. Vogelzang in hun hoofdbestuur op te nemen.

VAN DE SEKTIES
Sektie Nijverheidsonderwijs

Van de onze sektie beschikbaar gestelde plaatsruimte in ons onderwijsblad wenst Uw sektiebestuur op de eerste plaats gebruik te maken om U een gelukkig en gezegend 1971 toe te wensen, in goede gezondheid en omringd door allen die U dierbaar zijn. Moge 1971 ons een stapje dichter brengen bij de fel begeerde vrede voor wereld, maatschappij, gezin en onszelf. Bovendien vragen nog zoveel andere problemen om een oplossing....

Zoals de statuten ons voorzeggen, houden we in de maand januari een sektie-jaarvergadering en wel op maandag 25 januari a.s. om 20.00 uur in de Mater Dei Huishoudschool te Oranjestad.

Op de agenda staan de volgende punten:

1. Opening
2. Notulen
3. Bestuursmededelingen
4. Jaarverslag secretaresse
5. Benoeming kascommissie
6. Jaarverslag en begroting penningmeesteresse
7. Bestuursverkiezing
8. Rondvraag
9. Sluiting

In verband met het a.s. — welverdiende, mogen we wel zeggen! — buitenlands verlof van onze sectievoorzitter de heer C. Stamper, is binnen het bestuur een oplossing gevonden om tijdens zijn afwezigheid zijn meervoudige taak zo goed mogelijk waar te nemen:

waarnemend voorzitter	de heer Kleinenberg
afgevaardigde hoofdbestuur	mevr. T. van Steen-Jansen
V.L.A.-vertegenwoordiger bij Fesina	de heer Cardoze

Alvorens op verlof te gaan zal de heer C. Stamper de V.L.A. vertegenwoordigen bij een congres, waaraan de Fesina op uitnodiging van de Clasc zal deelnemen van 18 tot 30 januari a.s. in Caracas, Venezuela. In verband hiermee zal de jaarvergadering door de waarnemend voorzitter de heer Kleinenberg worden geleid.

COMMISSIE WET EN RECHT

Enkele opmerkingen over de verlof- en ziekteregeling speciaal voor de kleuterleidsters

Naar aanleiding van vragen, die in de sektie voor het kleuteronderwijs naar voren zijn gekomen geven wij hier een paar punten uit de verlofregeling en de ziekteregeling die van belang zijn.

Allereerst t.a.v. de ziektekostenregeling:

Alle ambtenaren, dus ook onderwijzers en onderwijzeressen en kleuteronderwijzeressen met een bezoldiging volgens de nieuwe salarisregeling van f. 660,— indien gehuwd of kostwinster en van f. 528,— indien ongehuwd, of minder, hebben recht op gratis geneeskundige hulp. Deze geneeskundige hulp is persoonlijk en geldt niet voor de gezinsleden. Specialistische hulp kunt u slechts krijgen op aanwijzing van een huisarts (in dienst van het eilandgebied). Verpleging in het ziekenhuis in de derde klas.

Wanneer u meer verdient dan de hierboven gegeven bedragen, valt u onder de zgn. 5% regeling, d.w.z. dat indien de kosten van geneeskundige behandeling meer bedragen dan 5% van het salaris in een periode van 3 maanden, dan wordt van dit meerdere gedeelte 75% vergoed door het gouvernement, nadat een verzoek daartoe is ingediend, vergezeld van de betreffende kwitanties. Deze regeling is ook geldig voor de gezinsleden van onderwijzers, die zelf recht op gratis geneeskundige hulp hebben.

Bij een inkomen van f. 660,— gehuwd of f. 528,— ongehuwd geschiedt deze vergoeding op basis van verpleging in de derde klas, daarboven, tot een inkomen van f. 1075,— gehuwd, of f. 860,— ongehuwd, geschiedt de vergoeding op basis van 2e klas verpleging; indien het salaris meer bedraagt dan de zojuist genoemde bedragen, is de vergoeding gebaseerd op 1e klas verpleging.

Wanneer U recht hebt op vergoeding op basis van 2e klas, betekent dit niet, dat U niet in de eerste verpleegd mag worden, doch wel, dat voor de berekening van de vergoeding de tarieven van de 2e klas zullen worden gehanteerd.

Uit het bovenstaande blijkt, dat u bij de 5% regeling steeds zelf ook een deel moet betalen. Voor dit gedeelte kunt u een aanvullende ziekteverzekering sluiten, waarover u in dit nummer iets meer kunt lezen.

Ten aanzien van de verlofregeling het volgende:

Voor degenen, die nog steeds onder de oude verlofregeling vallen en nog niet hebben afgekocht is waarschijnlijk het volgende van nut: Zij die een inkomen hebben volgens de nieuwe salarisregeling van minder dan f. 500,— gehuwd of f. 400,— ongehuwd, hadden volgens de „Oude verlofregeling" recht op een binnenlands verlof van een week per jaar of eens per zes jaar 2 maanden. Als u even meerekent, betekent een week per jaar minder dan 2%, terwijl u volgens de nieuwe verlofregeling een vakantieuitkering krijgt van 5% van uw jaarsalaris. Het is dus voordeliger voor deze groep om zo snel mogelijk de nieuwe verlofregeling te nemen.

Degenen, die volgens de nieuwe salaristabellen een salaris hebben van meer dan f. 500,— gehuwd, of f. 400,— ongehuwd, doch minder dan f. 700,— gehuwd of f. 560,— ongehuwd, kregen volgens de oude verlofregeling voor ieder jaar 2 weken verlof, oftewel minder dan 4%. Ook voor deze groep is het dus het voordeligst om zo snel mogelijk de nieuwe regeling te kiezen. Voor beide groepen geldt wel, dat, indien ze reeds bijna een jaar dienst weer vol hebben, ze het beste de datum van voltooiing van een dienstjaar kunnen kiezen, daar alleen over volle jaren 1 resp. 2 weken worden gegeven en de 5% pas ingaat op de door u gekozen datum, die niet in het verleden mag liggen. In twijfelgevallen raadplege u een van de bestuursleden of een lid van de commissie Recht en Wet.

Een onderwijzeres met een salaris dat ligt boven de hiervoor genoemde bedragen, heeft recht op jaarlijks een maand verlof en aangezien dit meer is dan de nu gegeven 5% is het in de meeste gevallen niet raadzaam dit te laten afkopen voor u de 6 dienstjaren voor het volgende verlof vol hebt gemaakt.

In een volgende artikel hopen we iets te vertellen over de bepalingen van de „Nieuwe verlofregeling".

Commissie Wet en Recht ■

Leden die op een of andere manier d.m.v. een tekening ons blad willen verfraaien worden hiertoe graag uitgenodigd.

Aanvullende Ziekteverzekering

Elders in dit blad vindt u een artikel waarin de wettelijke bepalingen omtrent de ziekteregeling besproken worden. Hieruit blijkt dat velen geen recht op gratis geneeskundige behandeling hebben. De V.L.A. heeft daarom bij American Life Insurance Cy (Alico) voor haar leden een aanvullende ziekteverzekering gesloten, waarvan u de inhoud hieronder vindt weergegeven.

A. Claimbaar: Alle noodzakelijke medische kosten, na aftrek van het eigen risico.

B. Eigen risico en premie:

	Groep:	E.R. per jr.	Premie per mnd.
1)	Verzekerde alleen	f. 50,—	f. 3,75
2)	Echtpaar	f. 75,—	f. 9,50
3)	Echtpaar met 1 of meer kinderen	f. 100,—	f. 12,—

C. Uitkering: Na aftrek van de eventuele gouvernementsvergoeding en het eigen risico: 80% van het resterende bedrag.

D. Aanvullende bepalingen:

1. Ook claimbaar kosten gemaakt tijdens verlof of vakantie in het buitenland.
   Max. uitkering per geval f. 8.500,—.
2. Max. uitkering bij bevalling: f. 200,— (geen aftrek voor eigen risico).
3. Psychiater: Maximum per jaar 20 bezoeken à f. 19,—.
4. Niet claimbaar: Tandheelkundige verrichtingen of behandeling, oogonderzoek, metingen voor een bril en aanbrengen van gehoorapparaten.

E. Wat betreft het claimen kunnen we de volgende gevallen nog onderscheiden:

a. U claimt eerst bij de overheid.
   Wacht tot u de definitieve afrekening (is niet hetzelfde als uitkering) krijgt en ga daarmee met de kopieën naar Alico.
   Rekeningen van de oogarts en opticien zijn normaliter niet claimbaar bij Alico, doch wel bij het gouvernement.
   U dient deze rekeningen dus niet bij Alico in.
   Als gouvernementsvergoeding wordt dan aangehouden het bedrag dat u gekregen zoudt hebben en deze aldus berekende uitkering wordt afgetrokken van het totaalbedrag der wel ingediende rekeningen. (Deze berekening is in uw voordeel).
   Verzoek van Alico de rekeningen over 1970 zo spoedig mogelijk in te dienen.

b. U heeft niets te claimen bij de overheid.
   U gaat met de rekeningen en een officieel stuk waaruit uw 5% van het salaris te berekenen is, naar Alico.

Uitkering: Na aftrek van het eigen risico (eenmaal per jaar) en eventuele gouvernementsuitkering 80% van het restant (zie stencil d.d. 9-1-70). U kunt dus uw eigen uitkering berekenen. Indien u twijfelt aan de juistheid kunt u ten allen tijde bij de ASCA terecht voor advies. Aanmelding: A.S.C.A., Margrietstraat 6, tel. 2720. Premie: De premie-inning en afdracht wordt verzorgd door de A.S.C.A.

WAT IS ORTHOPEDAGOGIEK?

Het feit, dat wij deze vraag niet kunnen beantwoorden ontslaat ons niet van de plicht naar een antwoord te zoeken.

In het hier volgende verhaal wil ik proberen u iets te vertellen van de moeilijkheden, die wij ondervinden, zodra wij ons gaan interesseren voor de opvoeding van het afwijkende kind. Daarbij is het gelukkig ook mogelijk U een paar dingen door te geven, die enig optimisme rechtvaardigen.

Het programma is als volgt:

a) De waarde van een orthopedagogische theorie.
b) Een poging in de goede richting?

De waarde van een orthopedagogische theorie

Deze is niet vanzelfsprekend.

Er zijn mensen die denken van wél. De wetenschap is voor hen het einde van alle tegenspraak. Heeft men een goede theorie, dan kan er maar weinig mis gaan in de praktijk. Gáát er iets mis in de praktijk, dan moet men daar een deskundige bijhalen, dat is dan iemand die theoretisch goed geschoold is. Deze vrouw of man moet het dan kunnen opknappen. De zaak is eenvoudig. Kan zij of hij het niet, dan vraagt men zich af 'hoe zo iemand een diploma heeft kunnen halen'.

Was het maar waar! Er blijft echter één vraag onbeantwoord: Hoe komt het dan, dat er zoveel mis blijft gaan in de praktijk?

Er zijn wetenschappen waarvoor dat allemaal wat minder schijnt te gelden. Stel er is iemand ziek. Dan gaat hij, als hij wijs is, naar een dokter. De dokter onderzoekt hem, vraagt hem een paar dingen, en kan dan meestal wel zeggen wat er aan mankeert. Het is wel eens moeilijk, maar hij zal niet zo gauw bij buikpijnklachten zeggen: „U heeft een vuiltje in uw oog". Met andere woorden: de dokter **stelt een diagnose.** Vervolgens schrijft hij een recept, wenst u smakelijk eten; u levert zijn krabbels in bij een botica, kauwt en geneest. Met andere woorden: de dokter kende de geneeswijze, **de therapie.**

Meestal is het verband tussen diagnose en therapie vrij duidelijk. Voor de meeste kwalen is er wel een of andere pepermunt, en in de uitzonderlijke gevallen is het altijd nog mogelijk iemand een klap te geven met een natte dweil, en een Nobelprijs te krijgen als de genezing daardoor gelukt is.

In de orthopedagogiek is er géén bekend verband tussen diagnose en therapie. Met andere woorden: men zou willen genezen, maar men kán niet. In veel gevallen is er zelfs nog maar amper sprake van een diagnose. En dat komt, doordat men zo moeilijk kan zeggen wat ,afwijkend' betekent. Een normale knie doet geen pijn. Wanneer míjn knie nu voortdurend pijn doet, kan ik spreken van een afwijking. Als er 5 rechte lijnen op een blaadje staan en 1 kromme, dan wijkt die éne af van de andere. Maar wanneer is een kind afwijkend? O ja, heel dikwijls kunnen we in de praktijk wel zeggen of een kind afwijkend is of niet, als niemand ons maar dwingt onder woorden te brengen wat we onder afwijkend verstaan.

Maar is dat dan nodig. Ja, dat is nodig, áls we ernaar streven om iets voor zo'n kind te doen. Heel dikwijls zullen gevallen van afwijken

op elkaar lijken. En misschien zal dan in het ene geval helpen, wat in een ander geval ook geholpen heeft.

En ten tweede: men kan met anderen praten over deze dingen, als men dezelfde namen heeft voor dezelfde ervaringen. En met elkaar praten over deze dingen steunt op vele wijzen het zoeken naar de juiste hulp op de juiste plaats. Laten we eens een voorbeeld kiezen.

Een kind blijkt slecht te kunnen lezen doordat het motorisch gestoord is. Er zullen misschien méér kinderen zijn waarbij de zaken er zo voorstaan. Mensen die hiermee te maken hebben zouden nu hun ervaringen moeten kunnen uitwisselen en samen bepraten, en zo zou men een begín van een orthopedagogische theorie kunnen beleven.

Een échte orthopedagogische theorie zou **alle gevallen** systematisch moeten behandelen en van alle gevallen zou zij moeten kunnen zeggen, of en hoe genezing mogelijk was.

En daar is helemaal geen sprake van.

Het is al wel eens geprobeerd. Bijvoorbeeld door de duitse onderzoeker Heinrich Hanselmann. Hij had echter een opvatting van 'afwijkend', die zeer beperkt was in de ogen van andere onderzoekers Hij trachtte namelijk iedere afwijking terug te brengen tot een remming in de ontwikkeling. De biologie was voor hem een doorslaggevende betekenis. Men zal echter direct toegeven, dat een socioloog elke afwijking kan vangen onder 'a-socialiteit', of een psycholoog onder 'gebrek aan aanpassing van het gedrag' en ga zo maar verder. Iedere wetenschap kan een eigen verklaring geven van wat 'afwijkend' betekenen moet. Maar het afwijkende kind is daar niet bij gebaat.

Laten we de zaak eens van puur-ménselijk standpunt bekijken. Dan kan men afwijken bezien als **tekortschieten** of als **anders-zijn.** Professor Kohnstamm was voorstander van dat laatste. Het afwijkende kind is van het begin af aan ánders. Zijn hele levensrichting is anders. En bij het opvoeden heb ik te onderzoeken in welk opzicht dit kind anders is dan andere kinderen, én hoe ik 'verder kan met dit kind' (prof. v. Gelder).

Ook N. Y. Vlietstra bekijkt de zaak van de ménselijke kant. Hij spreekt van twee mogelijke houdingen tegenover de gehandicapte kinderen: Regardatie en Tolerantie. En hij kiest voor de eerste.

Ik citeer:

„Regardatie zegt: je mag het zijn en als zodanig zijnde zullen we je helpen.

Tolerantie zegt: we accepteren het nu wel maar het is onjuist, het hoort niet zo, we zullen je zoveel mogelijk maken zoals we zelf zijn.

Regardatie erkent dat er buiten ons normen bestaan die we hebben te eerbiedigen. We bezien het kind eerbiedig als gehandicapte.

Tolerantie kent slechts één norm, die van de eigen geaardheid en als daaraan niet voldaan wordt past slechts toegeeflijkheid en medelijden.

Regardatie stoelt op zelfkennis zoals Pascal ze presenteert. Wie met deze zelfkennis tot zelfrespect komt, treedt ook de gehandicapte met respect tegemoet. Hij is bereid hem in zijn eigen wezen te laten.

Tolerantie gaat uit van eigenwaan. De gehandicapte moet min of meer naar ons eigen beeld herschapen worden.

Regardatie erkent rechten, tolerantie verleent gunsten."

Deze laatste zin is een uitstekende samenvatting van het standpunt van Vlietstra. Men zal echter wel begrijpen, dat er hiermee nog geen poging gedaan is een orthopedagogische theorie op te bouwen. Wél is hier misschien de juiste houding beschreven, waarín dat zou moeten gebeuren. En dat brengt ons bij de tweede helft van dit inleidend woord:

Een poging in de goede richting?

Het vraagteken achter dit opschrift betekent niet, dat men moet twijfelen aan de goede bedoeling van de poging die ik wil beschrijven. De grootste fout echter die wij kunnen maken, is die van het te vroeg oordelen. Vandaar dat vraagteken. Meestal is het zo, dat er in een theorie veel aantrekkelijke dingen zitten, die men wel graag zou be-

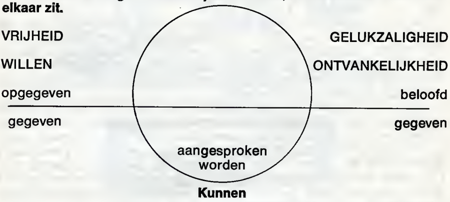
amen, maar dat **er ook elementen in voorkomen, waar men minder** gelukkig mee is.

giek, is die van Paul Moor. Deze theorie kan in één nummer vanzelfsprekend niet behandeld worden, maar een indruk kan er wel van verkregen worden. Daarbij zal men ontdekken, dat Moor zeer moderne dingen zegt, maar dat hij tegelijkertijd zeer ouderwets is gebleven in andere opzichten.

De meest uitgebreide bespreking van de ideeën van Moor in de Nederlandse litteratuur is gegeven door prof. van Gelder in zijn „Oriëntatie in de Orthopedagogiek" (in A.P.A.-bibliotheek onder nummer Ped. 11).

Paul Moor neemt zijn toevlucht tot een schematische voorstelling van de menselijke persoon. Dat doet hij, om een duidelijk beeld op te stellen van zijn gedachten. Kent men zo'n tekening, dan kan men altijd weer terugvinden, wat anders moeilijk te onthouden is.

Het lijkt mij daarom het beste nu eerst dat schema door te geven. Ik neem het vertaalde schema uit prof. van Gelder's Oriëntatie in de Orthopedagogiek. Men moet zo'n schema eerst eens rustig bekijken, en er van het begin af aan bij onthouden, **dat de mens niet zo-in-elkaar zit.**

De horizontale lijn dwars door de cirkel is een soort mens. De grens tussen alles wat de mens bij zijn geboorte meebrengt en wat er allemaal mee gaat gebeuren tijdens zijn leven. Daarom staat helemaal onderaan het woord KUNNEN. Als de baby in de wieg ligt zijn er zeer veel mogelijkheden.

In die onderste helft van de tekening staat ook: Aangesproken worden. Ja. Die baby is niet geboren in een wereld die niet bij hem past. Hij is een klein mensje, dat geboren werd in een ménsenwereld. Zo

hulpeloos als hij is, de wereld is toch al een beetje zíjn wereld. Die wereld spreekt hem aan en hij gaat er iets mee doen. Hang eens een glimmend ding in de wieg! Hij ziet het en als hij maar een heel klein beetje ouder is, grijpt hij er al naar. **De mens doet iets met de wereld.** En dat blijft zo tot zijn dood. Dit is allemaal gegeven bij de geboorte. Het woord gegeven staat aan beide kanten.

Maar dan komt er een verschillende richting in de mogelijkheden. Het éne kind ziet de wereld als een land vol **beloften.** Het **ontvangt** graag. Het is het gevoelige kind, waar je niet zoveel van merkt; vaak is het een stil kind. Het andere kind gaat juist overal op af. Het grijps de wereld aan en doet er van alles mee. De wereld is een **opgave,** die hij oplossen **wil.**

We gaan nog hoger in de tekening. Daarbij kunnen we twee pijlen volgen, die ons beide bij de top brengen. Het gevoelige kind zal die top ervaren als de hoogste gelukzaligheid; het andere kind als de hoogste vorm van vrijheid.

Nu is het zo, dat men **geen regels** kan geven over de juiste weg. Er zijn ogenblikken in het leven, dat de doorzettende wil vereist is; op een ander moment moet de mens ontvankelijk en afwachtend kunnen zijn.

De echte volwassene weet bijvoorbeeld haast 'automatisch' wat hij kiezen moet. Voor een kind is dat allemaal nog wat moeilijk. Maar dát spreekt haast vanzelf. Het komt echter helaas ook voor, dat er mensenkinderen geboren worden, bij wie het aan het kúnnen mankeert. Die kunnen het bovenbeschreven evenwicht nooit vinden, ook niet als ze volwassen zijn geworden.

Het innerlijk evenwicht, de innerlijke evenwichtige houding is niet weinig merkbaar, omdat 'een kind een kind is', maar omdat de mógelijkheid er niet is. Zo'n kind noemt Paul Moor een afwijkend kind.

En hij laat het daar niet bij, maar doet ook een poging een soort geneeswijze te vinden. Denk maar eens na over de volgende zin: Zet naast het kind een opvoeder, die sterk is in hetzelfde opzicht waarin het kind zwak is. Het innerlijk evenwicht kán worden opgehouden door een uiterlijk evenwicht.

a) Waarin is Paul Moor ouderwets.
   In zijn verdeling **binnen** de mens. Als men de mens gaat bezien als een soort raderwerk van functies, of vermogens of zo, dan vervalt men bijna altijd tot mechanistisch denken. De mens een soort machine en zo.
   Wie tot het derde jaar is doorgedrongen weet, dat we liever de onderscheidingen in de wereld leggen, dan in de mens.
b) Waarin is Paul Moor modern?
   In zijn aanwijzing van de dynamiek van het mensenleven. Van het voortdurend kiezen.
   In zijn tegenstand tegen het starre: Zo moet het en niet anders.
   In zijn: de éne keer is het meer de wil, de andere keer weer meer het gevoel, dat de doorslag geeft.

Al met al is het werk van Paul Moor een goed werk. Het komt voort uit werkelijke bewogenheid met het afwijkende kind. Uit respect ook voor dat kind in zijn anders-zijn dan anderen.

Veel van deze kinderen zullen we tegenkomen bij onze arbeid op de basischool, want lang niet voor ieder van hen is er een plaats op

de B.O.-school. Ik hoop daarom, dat onze studieweek over orthopedagogiek veel vrucht zal afwerpen voor onszelf, maar toch in de eerste plaats voor het afwijkende kind op onze weg, daar de beginvraag: Wat is orthopedagogiek? in ieder geval zó kan worden beantwoord: Orthopedagogiek is het beste hulpmiddel ten dienste van het afwijkende kind.

A. Dercksen ■

(Dit artikel werd met toestemming van de heer A. Dercksen overgenomen uit het A.P.A.-blad).

Nieuwe bezoldigingsschaal voor onderwijzend personeel op Aruba

Bezoldiging per maand			SCHAAL	Werkelijke leeftijd van	tot	Bij de lft. opt.
21.	304	380	1. Kwekeling bij het V.O.	21	29	0
22.	320	400	2. Kleuterleidster A	18	34	9
23.	336	420	3. Kleuterleidster B (bij BLO toelage)	20	38	11
24.	352	440	4. Kleuterleidster A hoofd	18	34	13
25.	368	460	5. Kleuterleidster B hoofd	20	38	15
26.	384	480	6. Onderwijzer 4e klasse basis	31	37	6
27.28.	400	500	7. Bevoegd onderwijzer basis (BLO toelage)	21	37	16
29.30.	432	540	8. Bevoegd onderwijzer met 2 L.O. akten	22	38	19
31.32.	464	580	9. Vol. bevoegd onderwijzer (BLO toelage)	22	38	21
33.34.	496	620	10. Vol. bevoegd onderwijzer met 2 L.O. akten)	23	39	24
35.36.	528	660	11. Schoolhoofd basis tot 12	24	38	27
37.38.	560	700	klassen	24	40	27
39.40.	592	740	12. Schoolhoofd basis meer	24	38	29
41.42.	624	780	dan 12 klassen	24	40	29
43.44.	660	825	13. Vol. bevoegd onderwijzer 1 BLO akte bij BLO	23	39	24
45.46.	700	875	14. Vol. bevoegd onderwijzer 2 BLO aktes bij BLO	23	39	26
47.48.	740	925	15. Vol. bevoegd onderwijzer 1 BLO akte hoofd	24	40	27
49.50.	780	975	16. Vol. bevoegd onderwijzer 2 BLO aktes hoofd	24	40	29
51.52.	820	1025	17. Niet bev. leraar ETO, EHO, LTO	21	37	6
53.54.	860	1075	18. Bevoegd leraar LHO, LSO, MTO	21	37	18
55.56.	900	1125	19. Bevoegd leraar 1 LO, ETO, EHO	22	38	19
57.58.	940	1175	20. Bevoegd leraar 2 LO, ETO, EHO, LHO	22	38	21
59.60.	984	1230	MAVO			
61.62.	1028	1285	21. Vol. bevoegd of 1 N akte ETO, EHO	22	38	23
63.64.	1072	1340	LTO, LHO, MTO (vol. bevoegd MAVO)			
65.66.	1120	1400	22. Vol. bevoegd 1 LO of 2 N bev. MAVO	23	39	26
67.68.	1168	1460	23. Vol. bevoegd 2 LO of 3 N bev. MAVO)	23	39	28
69.70.	1216	1520	24. Directeur ETO, LTO, LHO, LSO			
71.72.	1264	1580	MAVO klein	24	40	33
73.74.	1312	1640	25. Directeur ETO, LTO, LHO, LSO, Mavo groot	24	40	35
75.76.	1360	1700	26. Directeur MTS klein	24	40	35
77.78.	1440	1800	27. Directeur MTS groot	24	40	37
79.80.	1520	1900	28. Leraar MO-A, VWO, HAVO, MTO	23	41	28
81.82.	1600	2000	29. Leraar MO-B, VWO, HAVO	25	43	32
			30. Leraar doctoraal VWO, HAVO	25	41	34
			31. Leraar DOCTOR, VWO, HAVO	25	39	36
			32. Rector VWO, HAVO	36	40	41

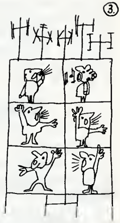
Het salaris is als volgt te berekenen. Eerst zoekt men bij schooltype en bevoegdheidsomschrijving de juiste schaal. Wanneer de werkelijke leeftijd valt tussen de aangegeven waarden in de kolom kan daarbij het laatste getal worden opgeteld. De nu gevonden fictieve leeftijd opzoeken in de eerste kolom en het salaris aflezen voor gehuwden zowel als ongehuwden. Is men jonger of ouder dan de grenzen nemen.

In het algemeen gelden de overgangsschalen voor de vóór de datum van inwerkingtreding van het eilandbesluit in dienst zijnde leerkrachten.

Uit het leven van een repatriant

1. Eindelijk is het zover.
   Hij gaat Aruba verlaten.
   Heerlijk naar Holland....
2. Het verplaatsen valt wat tegen, maar toch....
3. Hij krijgt een huis in een „riante wijk".
4. Verkouden, griep, angina, snertweer!
5. Nu komt er ook nog een bonus
6. Hier ben ik weer.

IN VERBAND MET .....

In verband met de naderende examens, waaraan velen van ons zich dit jaar weer gaan onderwerpen, willen we de normen van diverse L.O.-examens in ons blad opnemen, alsmede bepalingen die u in verband daarmee van nut kunnen zijn. We starten met de normen bij de akte L.O. Handenarbeid. Deze werden overgenomen uit „Het Katholiek Schoolblad" van 12 december 1970.

HANDENARBEID L.O.

NORMEN VOLLEDIG EXAMEN (zie toelichting) I)
(K.B. van 10 sept. 1955 Staatsblad 416)

I. Afgewezen

A1. 5 of meer onvoldoende cijfers

II. Herexamen

Algemeen

A1. mogelijkheid max. 2 cijfers op te halen voor ev. slagen
A2. 44 of meer reële punten
A3. laagste cijfer op de lijst niet minder dan 4
A4. 5 x cijfer 5 (geen lager cijfer) en verder voldoende cijfers

Bijzonder

Kweekschoolgedeelte als onderdeel van de voll. akte
B1. totaal cijfer 5 of lager cijfer (55-56-57 geeft ook cijfer 5)
B2. meer dan 3 onvoldoende cijfers bij 58 of meer punten
B3. cijfer 2 bij 58 of meer punten

B1. totaal cijfer 5 ontstaan uit 55-56-57 punten
B2. 4 x cijfer 5 (geen lager cijfer) bij 58 of meer punten
B3. ....

Aanvullend gedeelte als onderdeel volledige akte

B4. voor houtarb. òf keuzetechn. cijfer 4 + onvoldoende voor werktek. of theorie bij 21 of minder punten
B5. voor houtarb. òf keuzetech. cijfer 4 + onvoldoende voor werktek. en theorie
B6. voor houtarb. òf keuzetechn. cijfer 3
B7. voor houtarb. en keuzetechn. 5-4; 4-5; 4-4

B8. 3 onvoldoende cijfers, waarvan 2 onvoldoenden voor houtarb. en keuzetechniek bij 21 of minder punten
B9. cijfer 2 voor één der onderdelen

B4. ....
B5. voor houtarb. òf keuze techn. cijfer 4 + 5 voor werktek. en 5 voor theorie bij 22 of meer punten
B6. ....
B7. voor houtarb. en keuzetechn. 5-4 of 4-5 bij 22 of meer punten
B8. ....
B9. ....

TOELICHTING

Volledig examen:

I. voor het bepalen van de uitslag wordt uitgegaan van 2 groepen cijfers t.w.

A. voor de onderdelen **werktekening, kartonarbeid, toegepaste arbeid, boetseren, papierarbeid** en **theorie.**

B. voor de onderdelen **houtarbeid, keuzetechniek, werktekening** en **theorie.**

Een kandidaat moet worden afgewezen als hij 5 of meer onvoldoende cijfers heeft op zijn cijferlijst (regel A1).

Een kandidaat moet worden afgewezen als hij voor de vakken van het kweekschoolgedeelte als totaalcijfer een 5 of minder behaalt (regel B1, B2 en B3).

Het vaststellen van het totaalcijfer geschiedt volgens de normen van het kweekschoolgedeelte, waarbij **in plaats van het cijfer voor lichte houtarbeid het cijfer voor de werktekening** eenmaal wordt geteld.

Een kandidaat moet worden afgewezen als één van de regels op de behaalde cijferlijst voor het aanvullend gedeelte als onderdeel van de volledige akte van toepassing is (regel B4 t/m B9).

Bij de uitslag dient dus nagegaan te worden of op de cijferlijst van een kandidaat één van de regels A. en B. van toepassing is. Is dit niet het geval dan kan de kandidaat worden toegelaten.

Opmerking

Indien een kandidaat examen aflegt voor de volledige akte kan hij worden toegelaten òf worden afgewezen. **Het is dus niet mogelijk, dat bij voldoende cijfers voor de betreffende onderdelen het bewijs voor het kweekschoolgedeelte wordt uitgereikt.**

Herexamen

II. Voor het bepalen of een kandidaat bij afwijzing gelegenheid kan krijgen voor een herexamen wordt eveneens uitgegaan van de bovengenoemde groepen cijfers.
In tegenstelling met het bepalen van de uitslag van slagen of afwijzen dient hierbij een andere werkwijze te worden toegepast:
Allereerst dient nagegaan te worden of de cijferlijst voldoet aan de algemene regels (A1 t/m A4).
Vervolgens dient bekeken te worden of het totaalcijfer voor het kweekschoolgedeelte voldoende is. Is dit niet het geval, dan kan volgens regel B1 en B2 een herexamen mogelijk zijn.
Voor beoordeling van de cijfers van het aanvullend gedeelte kan worden nagegaan of de cijferlijst voldoet aan het gestelde in regel B5 of B7.

Culturele Kroniek

Stukken:
„DE DIENSTLIFT" van Harold Pinter - Gespeeld door: Peter Gerfin en Johan de Graaff - Regie: Dolf de Vries

De vraag was „wilt u op een halve pagina iets over uw eerstkomende première zeggen". Het antwoord volgt hieronder: Dan moet ik beginnen met te zeggen dat het bijna uitgesloten is op een halve pagina iets zinnigs te zeggen. Ik volsta dus met het noemen van enkele feiten en gedachten. Pinter is zonder twijfel een van de allergrootste levende toneelschrijvers, een man die reeds voor zijn dertigste historie was, en wiens stukken (hij is thans nog geen veertig) nog altijd op ieder repertoire, waar ook ter wereld, prijken. Die bovendien vele schrijvers heeft beïnvloed, om een naam te noemen: Albee. De éénakter „De Dienstlift" telt slechts twee spelers, Gus en Ben, beroepsmoordenaars, die op een nieuwe opdracht zitten te wachten. Hoewel iedere regisseur andere punten uit dit meesterlijke stuk centraal zal zetten, hebben wij gemeend het volgende als leidraad voor de regie te moeten nemen: d eman die vraagt, die wil WETEN wie de grote baas is, wie hem zijn opdrachten geeft, deze man gaat onherroepelijk kapot, terwijl de man die NIET vraagt, die liever niet WEET, die klakkeloos de bevelen opvolgt, blijft voortleven. Helaas een waarheid waar de wereld nog steeds dapper aan voldoet. „Blijf zitten waar je zit en verroer je niet, dan ga je het langst en het rustigst mee...."

„ZOLANG DE JONGEN THUIS IS" van Dolf de Vries - Gespeeld door: Christine van den Bergh, Johan de Graaff en Peter Gerfin. Regie: Dolf de Vries

Dit stuk zou je een generatie-probleem kunnen noemen. Wie enigszins bewust tracht te leven, wie „z'n vinger op de pols van deze tijd wil houden", kan wat er nu onder de jeugd van Amerika en Europa gebeurt, onmogelijk afdoen met „hippies, allemaal tuig" of dichter bij huis „damslapers, die moeten es flink worden afgeranseld". De problematiek ligt uiteraard ietwat genuanceerder, en zeker mensen die veel met jonge mensen te maken hebben of zullen krijgen, zullen moeten toegeven dat we in een tijd leven waarin veel van wat onze ouders lief was, aan de kaak wordt gesteld of wordt vernietigd. Waarin eeuwenoude waarden overboord worden gegooid, zonder dat de oudere of onze generatie een antwoord weet te geven op de verstikkende vraag „hoe komt de wereld zo in het slop?" Wat ik heb trachten te doen is een facet uit het leven van een jongen te belichten, door z'n vader verwekt omdat „je tegenover de buitenwereld toch een kind moet kunnen maken" door z'n moeder ongewenst, omdat haar mooie figuur er wel es aan kon gaan en omdat haar eigen man wel de laatste is van wie ze een kind wil hebben. Een jongen die behoort tot de huidige generatie die het niet meer WEET. Die vragen stelt waarop wij een antwoord zullen moeten geven! Denk niet dat dit een extreem geval is, dat „het allemaal best mee valt", dat „het zo'n vaart niet loopt", dat „het er maar een paar zijn".... het zijn er miljoenen!

Dolf de Vries ▪

BOEKBESPREKING

„VAN A TOT Z, Werkboek der Wiskunde voor Mavo"
Dr. Chr. Boermeester, B. Burger, dr. P. van Heele:
Uitgeverij Muusses, Purmerend

■ De titel van het boek geeft te kennen dat men met een werkboek te maken heeft. Er zal van de leerkracht toch nog wel het een en ander gevraagd worden, want het komt mij voor, dat een mavo-leerling bij het doorwerken van de stof een goede begeleiding niet ontberen kan.

■ Vanaf de eerste bladzijde wordt de leerling geconfronteerd met het begrip afbeelding, beslist niet het eenvoudigste begrip dat van de gemoderniseerde wiskunde deel uitmaakt in het mavo-programma.

■ Via functies, getallenrechte, nomogrammen (een woord, dat alleen in de titel van een hoofdstuk voorkomt), worden de grafieken ingevoerd, waarbij men alleen gebruik maakt van een x-as. Het waarom is onduidelijk, daar enkele bladzijden later, via coördinaten, de y-as wel ingevoerd wordt. De verzamelingsleer wordt niet vergeten. De meetkunde wordt geïntroduceerd via kubus en piramide. Jammer is het, dat deze introductie nergens functioneert. De leerling maakt in dat deel kennis met de ruit en de spiegeling als centrale onderwerpen.

■ Uit de verwoording en de notaties blijkt duidelijk dat het tijd wordt dat men het eens wordt over uniform taalgebruik en symbolisering van de moderne wiskundige begrippen.

■ Deze methode is concentrisch en zal juist door de vele herhalingen voor de mavo-leerling goede vruchten afwerpen. Voor de leerlingen zie ik als een bezwaar dat er geen duidelijk overzicht in de behandelde stof wordt verkregen. Een deel van dit bezwaar wordt ondervangen door het aanleggen van een stellingenschrift.

■ Voor de leerlingen in de brugklas mavo dient ook deel 1-B doorgewerkt te worden; voor de leerlingen die overgaan naar twee havo-vwo is er een aanvullend deeltje 1-C.

■ Daar deze methode afwijkt van de op Aruba gebruikte wiskunde-serie, is het de moeite waard, kennis te nemen van deze uitgave.

H. Heidenrijk ■

„DE PUNTJES OP DE i" - F. C. de Joode en E. A. J. Scheepmaker Jr. - Uitgeverij Muusses, Purmerend.

Uitgaande van 35 teksten, nogal romantisch en alle literair, als modern (?) aangekondigd, om de beurt proza en poëzie, worden de meest uiteenlopende en u allen welbekende, zeker niet moderne (!) oefeningen aangeboden voor de examenklas. De schrijvers schatten onze mavo-leerlingen zeer hoog.

Men zegt vier pijlen op de boog te hebben: opleiden voor het schriftelijk en mondeling examen mavo III en IV, smaak bijbrengen voor lezen, tot betere literatuurlijsten komen, reciteerstof geven.

Een (begrijpelijk) voordeel is dat de drukker telkens een tekst met bijbehorende opdrachten op 2 pagina's samenbracht; nadelen zijn het ellendig kleine lettertype en het ontbreken van een inhoudsopgave.

Iets over de helft volgen een serie opsteltitels plus allerlei schriftelijke examens, meest van de laatste tien jaar.

Wacht op de 17e, de volgende, zoals beloofd geheel aangepaste druk, voor u het boekje aanschaft.

A. Vogelzang ■